

Pécsi Tudományegyetem
Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar
Etikai Kódex

1. Az Etikai Kódex célja, hatálya, értékek és alapelvek

1.1. Az Etikai Kódex célja: az Etikai Kódex célja a kar dolgozói és hallgatói közösségén belül magas szintű etikai normák fenntartása az oktatás, a kutatás és az adminisztratív működés során. E cél megvalósítása biztosíthatja a kar integritását és kiválóságát minden szakmai tevékenységben.

1.2. Az Etikai Kódex hatálya: az Etikai Kódex a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar (PTE KPVK) közösségének minden tagjára vonatkozik: oktatókra, kutatókra, adminisztratív munkatársakra és hallgatókra egyaránt.

1.3. Értékek és alapelvek: az Etikai Kódex alapvető értékei között szerepel a tisztelet, az integritás, a felelősségteljes magatartás, az egyenlőség, és az innováció. Kiemelt hangsúlyt kap a tudományos kutatás etikája, a szellemi tulajdon tisztelete, az egyenlő bánásmód, a transzparencia és a mesterséges intelligencia etikus használata.

2. Etikai normák az oktatásban és a kutatásban

2.1. Tudományos integritás, a plagizálás elutasítása: a tudományos integritás magában foglalja az őszinteséget, a pontosságot és az igazságosságot minden tudományos munkában és kommunikációban. A PTE KPVK munkatársai és hallgatói ebben a tekintetben az alábbi elveket tartják magukra vonatkoztatva kötelezőnek.

2.1.1. *Őszinteség a kutatásban:* az adatok manipulációjának, hamisításának elutasítása, az eredmények hiteles és pontos bemutatása.

2.1.2. *Forrásmegjelölés és mások szellemi tulajdonának tiszteletben tartása:* minden külső forrás, kutatás, vagy gondolat megfelelő hivatkozása kötelező, a szerzői jogok és szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartásával.

2.1.3. *Plagizálás ellenőrzése és elutasítása:* A plagizálás, vagyis mások munkájának sajátjaként való bemutatása szigorúan tilos. Fontos, hogy minden kari munkatárs és hallgató tisztában legyen a plagizálás következményeivel és képes legyen elkerülni azokat.

2.2. Egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása: a kar kiemelt figyelmet fordít az egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség elérésére az oktatás és kutatás minden területén. A PTE KPVK szakmai profiljának megfelelően minden tevékenységében elkötelezett az inkluzív oktatási és kutatási környezet létrehozása iránt.

2.2.1. *Diszkrimináció elutasítása:* A kar elkötelezett amellett, hogy mindenki számára biztosítja az esélyegyenlőséget függetlenül nemétől, korától, etnikai hovatartozásától, vallásától, szexuális orientációjától vagy fogyatékosságától.

2.2.2. *Hozzáférés és részvétel biztosítása:* A kar működése során biztosítja, hogy minden hallgató és oktató egyenlő hozzáféréssel rendelkezzen az oktatási és kutatási erőforrásokhoz, valamint lehetőséget kapjon a teljeskörű részvételre az oktatási, kutatási és közösségi tevékenységekben. Ez magában foglalja az előadásokon, a

szemináriumokon, a laboratóriumi munkákon, a kutatási projekteken, valamint az egyetemi és kari szintű döntéshozatali folyamatokban és eseményeken való aktív részvételt.

2.2.3. Támogató környezet kialakítása: A kar elkötelezett amellett, hogy támogató, befogadó és kirekesztéstől mentes környezetet teremtsen, ahol mindenki képes a lehető legjobb teljesítmény elérésére.

2.3. *A hallgatói és oktatói kapcsolatok etikai szabályai:* a tiszteleten és kölcsönös megbecsülésen alapuló kapcsolatok a hatékony oktatás és tudományos kutatás alapját képezik. Ez a rész azokat az etikai irányelveket és normákat tartalmazza, amelyek az oktatók és hallgatók közötti interakciókat szabályozzák, annak érdekében, hogy a kapcsolatok támogatóak, biztonságosak és produktívak legyenek a kari közösség minden tagja számára.

2.3.1. Tisztelet: A kari együttműködés során minden személyes interakcióban az egymás iránti tisztelet és a professzionális viselkedés legyen az alap.

2.3.2. Visszaélések elkerülése: Az oktatók hatalmi pozíciójukat semmilyen formában ne használják fel személyes előnyök megszerzésére, illetve a hallgatók érdekeinek sérelmére.

2.3.3. Nyitottság és támogató hozzáállás: A hallgatók és oktatók közötti kommunikáció legyen nyílt, őszinte, és konstruktív, amelyen keresztül a hallgatók bátorítást és támogatást kapnak tanulmányaikban és tudományos igényességű munkájukban.

2.4. *Adminisztráció és munkahelyi környezet:* A PTE KPVK célja az etikus folyamatok kialakításának elősegítése az egyetemi adminisztráció és munkahelyi kapcsolatok területén.

2.4.1. Átlátható adminisztrációs folyamatok és döntések: a kar közössége számára az adminisztratív döntések átláthatósága és az ezen döntésekhez kapcsolódó felelősségteljes hozzáállás kiemelt fontosságú.

2.4.2. Nyitott és tiszteletteljes kommunikáció: a kari adminisztratív működés során a munkahelyi kommunikációban az őszinteség, a nyitottság és a kölcsönös tisztelet alapvető elvek.

2.4.3. Hatékony és etikus konfliktuskezelés: a konfliktusok kezelésekor a kar az etikus és tisztességes megoldásokra törekszik, elősegítve a harmonikus munkakörnyezet kialakítását és fenntartását minden polgára számára.

2.4.4. Adatvédelem és személyes információk kezelése: a PTE KPVK elkötelezett amellett, hogy megvédje az egyének magánéletét és személyes adatait. Ennek érdekében biztosítja az adatvédelmi törvények és előírások szigorú betartását, az adatbiztonsági eljárások folyamatos felülvizsgálatát és javítását.

3. A mesterséges intelligencia etikus használata az oktatás és a kutatás területén

3.1. A mesterséges intelligencia etikus használata a hallgatók munkájában

3.1.1. A PTE KPVK hallgatói a mesterséges intelligenciát támogató eszközként használhatják kutatásaikban, projektjeikben és tanulmányaik során, de csak az önálló gondolkodás, a kritikai elemzés és a saját, eredeti munka előtérbe helyezésével.

3.1.2. A mesterséges intelligencia segítségével generált tartalmakat egyértelműen jelölni kell, azokat csak a kutatási folyamat részeként, nem pedig annak teljes helyettesítéseként lehet felhasználni.

3.1.3. A mesterséges intelligencia segítségével generált tartalmak egyértelmű megjelölés nélküli felhasználása a plágiummal egyenértékű módon kerül elbírálásra a hallgatói munkák értékelésénél.

3.2. A mesterséges intelligencia etikus használata az oktatói és kutatói munkában

3.2.1. A kar oktatói és kutatói etikusan használhatják a mesterséges intelligenciát az oktatási anyagok készítéséhez, a kutatási adatok elemzéséhez és új tudományos ismeretek létrehozásához, mindig biztosítva, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazása átlátható és etikailag indokolt legyen.

3.2.2. Az oktatóknak fel kell tárniuk a mesterséges intelligencia használatát a kutatásaikban és publikációikban, valamint kritikus szemmel kell értékelniük a mesterséges intelligencia által generált eredményeket.

3.2.3. A mesterséges intelligencia segítségével generált tartalmak egyértelmű megjelölés nélküli felhasználása a publikációkban plágiummal egyenértékű.

4. Etikai vétségek és szankciók

4.1. Etikai vétségek bejelentése, a bejelentések kezelésének eljárásrendje

4.1.1. Az etikai normák megsértését, vagy annak gyanúját a tudomásra jutástól számított három hónapon belül bejelentheti a sértett, vagy bárki, aki e tényről hitelt érdemlően tudomással bír és aki bejelentése hitelességének bizonyításában nevének felfedésével kész részt venni.

4.1.2. Nincs helye etikai eljárás lefolytatásának, ha a sérelmezett cselekmény megtörténtének időpontja óta több mint hat hónap telt el. Folytatólagosan elkövetett etikai vétség esetén a határidő alkalmazása szempontjából a legkésőbb megvalósult cselekmény időpontja irányadó, a vétség elbírálásánál az egymással összefüggő vagy hasonló jellegű korábban történt cselekmények is figyelembe veendők.

4.1.3. A bejelentést meg lehet tenni a PTE KPVK dékánjánál vagy a kari hallgatói önkormányzatnál.

4.1.4. A bejelentés vagy a kari hallgatói önkormányzat megkeresése alapján a dékán eseti bizottságot jelöl ki három munkanapon belül a Kar tudományos dékánhelyettesének a vezetésével. A bizottság tagjai a kiválasztás során a vizsgált helyzet tekintetében a személyes érintettségéről, függetlenségéről nyilatkozatot tesznek.

4.1.5. A bejelentőt a bejelentés miatt semmilyen hátrány nem éri. Etikai vétségnek minősül viszont az a magatartás, ha ugyanaz a személy több alkalommal, bizonyíthatóan alaptalan bejelentést tesz.

4.2. Szankciók és jogorvoslat

4.2.1. A bizottság az alábbi döntéseket hozhatja:

- megállapítja az Etika Kódexben foglalt rendelkezések megsértését,
- elrendeli a normasértés nyilvánosságra hozatalát a Karon belül,
- amennyiben túlmutat a feltárt helyzet az etikai vétség fogalmán a bizottság tájékoztatja a dékánt.

4.2.2. A szükséges bizonyítékokkal alá nem támasztott gyanú esetén semmiféle olyan intézkedés, vagy jogkövetkezmény nem alkalmazható, amely a bepanaszoltnak hátrányt okoz.

4.2.3. A bizottság döntését írásba kell foglalni. A döntést a bejelentővel, a sértettel és a bepanaszoltal öt munkanapon belül igazolható módon (személyes átadással, elektronikus vagy postai úton megküldött tértivevényes levélben) kell ismertetni.

4.2.4. Amennyiben a bizottság állásfoglalását az előbbiek tudomásul veszik, megtörténik a szankciók végrehajtása.

4.2.5. Amennyiben az érintettek bármelyike bejelenti, hogy a bizottság állásfoglalásával szemben jogorvoslattal kíván élni, illetőleg jogorvoslati kérelmet terjeszt elő, ennek az intézkedések végrehajtására halasztó hatálya van.

4.2.6. A bizottság döntése ellen öt munkanapon belül a rektornál jogorvoslattal lehet élni.

5. Az Etikai Kódex felülvizsgálatának rendje, érvényesség

5.1. *Felülvizsgálat:* az Etikai Kódex rendszeres felülvizsgálatot igényel annak érdekében, hogy naprakész maradjon és megfeleljen a Pécsi Tudományegyetem, illetve a Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar változó igényeinek. A felülvizsgálati folyamatot évente, vagy módosításra irányuló bejelentés alapján szükség szerint indítja meg a Kari Tanács titkára.

5.2. *Bevonás és érvényesség:* a módosításokra vonatkozó javaslattétel lehetősége nyitott a kar minden polgára számára, biztosítva a közösség teljes bevonását az Etikai Kódex érvényességének megőrzésében.

6. Záró rendelkezések

6.1. Az Etikai Kódexet az etikai elvek kari szintű következetes alkalmazásának fontossága, valamint az etikai kultúra folyamatos fejlesztésének szükségességének biztosítása érdekében a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar Kari Tanácsa a 2024. február 26-ai ülésén fogadta el.